

Consulta el reportatge complet a la web del Servei de Comunicació: <http://comunicacio.uib.cat>

EDUARD PASCUAL

PODER I FAMÍLIA DURANT LA GUERRA DE SUCCESSIÓ AL REGNE DE MALLORQUES

► La perspectiva històrica clàssica de la guerra de Successió (1701-1715) ha mostrat el succés des de diferents vessants, cosa que ha permès extreure una visió general del conflicte. La tesi doctoral d'Eduard Pascual Ramos, defensada a la UIB, aprofundeix en l'anàlisi de l'esdeveniment centrant-lo en l'estudi dels clans familiars nobiliaris de l'illa de Mallorca, principalment la figura del primer marquès de la Torre, Nicolau Truyols i Dameto, els quals controlaren el poder local al regne durant els anys en què va transcórrer la guerra.

📌 Àrea de coneixement: Història Moderna.

Text: **Maria Llull**
Foto: **Pere Bota**

Eduardo Pascual

HISTORIADOR

PALMA Quins clans familiars posseïren el poder local al Regne de Mallorca? Com els afectà la guerra de Successió (1701- 1715)? Com quedà l'economia de l'illa després del conflicte bèl·lic? Aquestes són algunes de les preguntes que troben resposta a *Poder y familia durante la guerra de Sucesión en el Reino de Mallorca*, la tesi doctoral de l'historiador i professor de la UIB Eduardo Pascual, que centra el seu treball en la figura de Nicolau Truyols i Dameto, primer marquès de la Torre i representant d'un dels principals llinatges entre l'oligarquia local.

Com resumirieu el nucli d'aquesta tesi doctoral?

Tracta de la vida i obra del primer marquès de la Torre, Nicolau Truyols i Dameto. La seva figura s'analitza a través de quatre aspectes fonamentals: el llinatge, el patrimoni, el poder que arribà a tenir dins el Regne de Mallorca i el seu càrrec de procurador reial (l'ocupació més ben pagada de Mallorca, després del virrei), que implicava la gestió de les finances del Reial Patrimoni (format per allò que es quedà en propietat el rei en Jaume en arribar a Mallorca). Gràcies a aquest darrer aspecte, he pogut comptar l'estat de les finances durant la guerra de Successió, que provocà una crisi absoluta i una paralització de l'economia del Regne de Mallorca.

Quin camí seguí el marquès de la Torre abans de la guerra de Successió?

Aquest personatge és una magnífica clau per saber com funcionava el poder en aquella època. El marquès de la Torre en concret és molt interessant, perquè la seva família contribuï a la monarquia al llarg de tota l'edat moderna. Això al final repercutí en un títol nobiliari. Nicolau Truyols i Dameto perdé el seu pare a només tres anys, abans de la guerra. Quedà a càrrec del seu germanastre, Francesc Truyols Font de Roqueta, conseller de capa i espasa al Consell d'Aragó, qui li transferí el càrrec de procurador reial.

Què va ocórrer en arribar la guerra?

Hi hagué una divisió en dos bàndols: els partidaris de l'arxiduc Carles d'Àustria (austriacistes) i els partidaris de Felip de Borbó (filipistes). Nicolau Truyols fou austriacista i en pagà les conseqüències. Felip V deixà els Truyols fora de la Reial Procuració, però a canvi els atorgà el marquesat de la Torre. Carles d'Àustria aconseguí una altra vegada el poder l'any 1706 i Nicolau Truyols tornà a ser procurador reial. En un acte de supèrbia, va demanar novament el títol de marquès perquè li fos

L'historiador Eduardo Pascual, a l'actual Col·legi d'Arquitectes, situat a la que fou la casa dels Truyols a Palma.

La guerra de Successió: del conflicte internacional a l'enfrontament entre mallorquins

“

Quan acabà la guerra, es produïren confiscacions i molts mallorquins emigraren a Viena”

“

Molts particulars i eclesiàstics, com la Catedral de Palma, realitzaren préstecs durant el conflicte”

concedit per qui considerava que era el seu rei, Carles d'Àustria. Va ser procurador fins al final de la guerra.

Què passà llavors?

Felip V prengué els càrrecs i els títols a tots aquells que s'havien rebel·lat contra ell, inclòs Nicolau Truyols. Aquesta família quedà condemnada a l'ostracisme, encara que va poder mantenir les seves propietats. La Pau de Viena de 1725 incloïa una clàusula que afirmava que els títols es retornarien, fet que aprofità Nicolau Truyols per reclamar el marquesat de la Torre. Rebé el títol per tercera vegada (i de mans de dos reis diferents) mesos abans de morir. El marquesat ha continuat fins a l'actualitat, i amb la mateixa línia Truyols.

Quines foren les conseqüències de la guerra?

Els austriacistes hagueren de patir la repressió. La guerra de Successió fou de caire internacional i també civil. Hi hagué un enfrontament entre mallorquins repartits en dos bàndols. Es produïren confiscacions i molts mallorquins emigraren a Viena i a altres territoris de Carles d'Àustria. Aquells que se n'anaren patiren l'expropiació de les seves terres. Mallorca fou el darrer reducte austriacista. Fins que no morí Felip V, no arribà la pau social per als austriacistes i els seus descendents. El que jo volia era arribar a aquesta perspectiva general des del punt de vista individual del marquès de la Torre.

Com afectà la guerra en l'àmbit econòmic a Mallorca?

Al final de la guerra es produí una crisi econòmica importantíssima. No es pogueren generar ingressos per mantenir totes les despeses generades per les contribucions al conflicte. Molts particulars i eclesiàstics realitzaren préstecs, entre els quals la catedral de Palma. Al final hi hagué un col·lapse. I encara que la Pau de Viena també establí el retorn dels préstecs, Felip V no tornà res. •